

Fábián hirtelen ébredt fel, a vonat éppen egy hídon robogott át, a kerekek zaja visszaverődött a korlátról, a vonat lüktető dübörgése felerősödött, a zajtól mintha a fülke sötéte is feketébbé sűrűsödött volna. Fábián horkanva szívta be az állott, műbőrszagú levegőt, felült, az ablak felé fordította a fejét, a mellkasában érezte a kerekek fenyegetően gyors dobogását, próbált mélyeket lélegezni, a levegő érdesen a nyelvébe és a szájpadlásába karcolt. Az üvegen át egy villanásnyira látni vélte a híd korlátjának ferdén egymáshoz rögzített gerendáit, a korláton túl a folyó csillogó vizét, lassan ide-oda ingatta a fejét, nem tudta eldönteni, hogy nem csak saját borostás tükörképét látja-e. Egyik tenyerével a hideg üvegnek támaszkodott, előrehajolt, úgy próbált kinézni, de csak sebesen mozgó, sötét árnyékokat látott, aztán a vonat már le is ért a hídról, Fábián elengedte az ablakot, hátradőlt, nekinyomta a gerincét az ülésnek.

Ásított egyet, lassú mozdulatokkal masszírozni kezdte elgémberedett vállát és nyakát, az ízületei megroppantak, érezte, hogy a merev izmokat lassan elkezdí átjárni a meleg. A zubbonya bal felső zsebében megzörrent a boríték, odanyúlt, megtagogatta, gyorsan megtalálta a kerek viaszpecsétet, a zubbony anyagán keresztül is érezni lehetett a pecsét kerületén körbefutó felirat betűinek kitüremkedését, a korong közepén lévő címer domborulását. A bordó színű viaszra gondolt, a boríték papírjának rétegeire, az összehajtott, szellősen teleírt vagy sűrűn telegévelt levélpapírra, az ismeretlen, kitalálhatatlan

üzenetre, a dátumra, az aláírásra, a bélyegzőre, sóhajtott egyet, a pecsétre szorította a tenyerét, maga elé nézett, a sötétségbe, próbált inkább nem gondolni semmire.

Az egyik lába még mindig zsibbadt volt az alvástól, megmozdította a combját, a borzongató, fájdalmas bizsergés szinte jólesett, lassan megfeszítette a bokáját, kört írt a sötétbe a lábfejével, amikor letette a lábát, csizmájának vasalt sarka nagyot koppant a fülke padlóján.

Kint világosodni kezdett, korán volt, még nem kelt fel a nap, de a hajnal derengő szürkésege már beszűrődött a fülke ablakán. Esni kezdett az eső, vízcseppek csapódtak az ablak külső oldalának, kiteltek, egy helyben maradva meghasasodtak, azután beléjük kapott a menetszél, gyöngyözve megiramodtak, lejtős, áttetsző nyálkacsíkokat hagytak maguk után.

Fábián a zsákja után nyúlt, kicsatolta, hosszan kotorászott benne, az almák valahogy a zsák aljára kerültek, a váltóruhája és az alsóneműi alá, végre talált egyet, körbetapogatta, másikat keresett.

A bicska hangos csattanással nyílt ki, beletörölte a pengét a zubbonya ujjába, az almába vágott, hámozni kezdte. A gyümölcs héja először önmagába kunkorodott, aztán a padló felé nyúlt, rugózva lengett, felerősítette a vonat döccenéseit. Ásított, kést tartó keze mozdulatlanak látszott, az alma mintha magától fordult volna a penge alá. Mélyen beszívta az alma húsának savanykás illatát, a bicskát nézte, a penge egészen nedves volt már, az alma leve apró cseppekben borította a fém felületét.

Végzett a hámozással, a héjszalag egy darabban maradva a padlót borító linóleumra esett. Körbeforgatta az almát, zúzó-dásokat, kivágni való hibákat keresett, az alma húsa sárgásan, szemcsésen csillogott, csak a szár körül maradt még rajta egy körömnnyi héj. Levágott egy szeletet, a pengén egyensúlyozva

a szájához emelte, érezte, hogy végigfolyik az ujjain a leve, szinte alig rágta meg, máris lenyelte, az alma húsa kásás volt, nagyon édes és mégis ízetlen.

Évés közben a kés pengéje időnként hidegen az ajkához ért, tudta, ha a vonat hirtelen zökkenne vagy lassítana, akkor könnyen megvágthatná magát, próbált a vére ízére gondolni, tudta, sós lenne, fémes, de az alma kásás édessége túl erős volt, nem hagyott teret sem a képzeletnek, sem az emlékezetnek.

Az ablakot nézte, a cseppek szétváltak, egymás mellett szaladtak, azután megint összeolvadtak.

A fülke tolóajtaja csikordulva nyílt ki, a kalauz arca grimaszba rándult a hangtól, a bőre megfeszült, látszott, az arcának bal oldalán, a halántékától az álla hegyéig egy keskeny, fehér forradás húzódik. A sapkájáról hiányzott a vasutas jelvény, a két-szárnyú kerék, a helyén fekete és kék cérnaszalak meredeztek, kék posztó egyenruhája a sok hordástól kifényesedett.

– Látom, almát eszik – mondta, belépett a fülkébe.

Fábián bólintott, újabb szeletet vett a szájába, megrágta, lenyelte, csak aztán szólalt meg: – Maga sosem alszik? – kérdezte.

A kalauz vállat vont: – Majd a sírban alszom eleget – mondta, kinyúlt, a tolóajtó keretén lévő kapcsolóval felkapcsolta a vilanyt. A fülke plafonján a fénycső nem gyúlt ki, csak hangosan zúgni kezdett, a kalauz felnézett, elmosolyodott, Fábián zsákja felé bökött: – Cigaretája nincs?

Fábián nemet intett, levágta a csutkáról az utolsó szeletet, aztán a kalauz felé nyújtotta a kést, a hegyén az almacsutkával: – Almát nem kér? – kérdezte teli szájjal.

A kalauz megrázta a fejét: – Inkább nem.

– Maga tudja – Fábián lenyelte a falatot, lefele fordította a bicskát, a csutka lecsúszott a pengéről, a padlóra esett, a héjszalag mellé.

A kalauz a földre nézett, aztán újra Fábiánra: – Jól van – mondta, elfordult, fél lábbal kilépett a fölkéből. – Pihenjen csak.

Fábián bólintott a nadrágjába törölte a kés pengéjét. – Mikor érünk oda? – kérdezte.

A kalauz visszafordult, fél kézzel a tolóajtó fekete műanyag fogantyúját simogatta: – Még másfél óra – mondta. – De lehet, hogy kevesebb.

A fénycső pendült egyet, aztán kigyúlt, remegő, fehér fénnel világított. Fábián az órájára nézett, ahogy elfordította a kezét, a bicska pengéje a kalauz szemébe villantotta a neonfényt. – Az semmi – mondta.

A kalauz bólintott, közelebb lépett, előrehajolt, mintha ő is csak a pontos időre lenne kíváncsi, aztán egy fürge mozdulattal kinyúlt, fél kézzel megfogta Fábián csuklóját. – Adja el nekem az óráját – kérte, máris a szíj csatját bontogatta.

Fábián nem válaszolt, csak az ujjai mozdultak, megfordult a kezében a kés, a penge foka a kalauz alkarjához ért, Fábián érezte, hogy a kalauz mozdulatlanra merevedik, a hasát nézte, az egyenruha gombjait, a bőrtáskát, a táska oldalán szíjtokban függő, matra koptatott, fémnyelű lyukasztót. – Nem eladó – mondta halkán, a kalauz csuklójának nyomta a pengét.

A kalauz hangja elvékonyodott: – Na! – mondta, továbbra sem engedte el Fábián kezét: – Magának már úgyse kell!

Fábián fordított egyet a késen, a penge most már az élével nyomódott a kalauz bőrének: – Nem eladó – mondta megint. – Engedje el a kezem.

A kalauz sóhajtott, aztán elengedte Fábián csuklóját, hátralepett, elfordította a kezét, a kés hegye apró sebet ejtett a bőrén, megjelent rajta egy pici cseppnyi vér. A kalauz a szájához kapta a kezét, megnyalta a sebet. – Jól van – mondta, végignézett Fábiánon, a zubbonyán, a nadrágján, a csizmáján, hallatszott, hogy nyel egyet, kinyílt a szája, mintha mondani akart volna

még valamit, közben kilépett a fülkéből. – Amilyen hülye vagyok, még sajnáltam magát – mondta végül, közben a sebhez nyúlt, megnyomta, megrándultak a ráncok a homlokán –, hogy oda küldik. De most már tudom, hogy milyen ember – bólított –, ez még túl jó is lesz magának! Rosszabbat érdemelne!

Fábián elmosolyodott: – Persze – mondta halkán. – Sokkal rosszabbat. – Felnézett, de a kalauz már behúzta maga mögött a toloajtót, Fábián már csak a kezét látta, ahogy elengedi a fogantyút. Felnyúlt, éppen elérte a kapcsolót, leoltotta a villanyt, a fénycső azonnal kialudt. Újra megnézte az óráját, aztán ismét a nadrágjába törölte a kést, becsattantotta, zsebre tette, hátradőlt. – Magának úgyse kell – mondta elvékonyított hangon, elfintorodott, aztán előrehajolt, ültében kinyújtózott, hogy beleroppantak a csigolyái, megborzongott, hátradőlt megint. Közben a lába is megmozdult, alig észrevehetően felemelkedett, az almacsutkára lépett, összeroppantotta, s ahogy kényelmet keresve kinyújtotta a térdét, a csizmája sarka nedves sávot hagyott a linóleumon.

Kint lassan elállt az eső, a vízcseppek eltűntek az ablak üvegéről. A vonat egy réten vágott át, a megsárgult, hosszú fű szinte hullámzani látszott, egy fácányúk rebbent fel hirtelen, a vonat zakatolása elnyomta a szárnycsattogást.

A folyosóablak egészen homályos volt a portól, ott ahol az üveglap a fémkerethez illeszkedett körös-körül vastag rétegben ragacosnak látszó, fekete kosz tapadt rá gittszerűen. Fábián megnyomta a kilincset, hiába, az ablak nem mozdult, két kézzel próbálkozott, a tenyere alsó, párnásabb részét nyomta neki, a zár végül csattant egyet, az ablak hirtelen kinyílt.

A hideg arcul csapta, megtöltötte az orrát és a tüdejét. Kidugta a karját az ablakon, a menetszélbe tartotta a kezét,

ökölbe szorította, újra kinyitotta. A szél a tenyerének és az ujjainak feszült, sima volt, kerek, nagyon hideg. Fellépett a peremre, vállig kihajolt, lassan elfordította a fejét. A szél áthatolt sűrű, rövidre vágott haján, a fejbőrén is érezte már a hideget. A pálya enyhén kanyarodott, Fábián látta az elülső kocsikat és a mozdonyt. Visszahúzta a fejét, becsukta az ablakot, a fülke üvegfalának dőlt, a szeme ide-oda járt, ahogy követni próbálta a tovasuhanó, feketére kátrányozott villanypóznákat.

Egy felszántott mező közepén magányos fa állt, a dombok mögül felbukó nap fényében hosszan elnyúló, szerteágazó árnyékot vetett a barázdákra, Fábián látta, hogy a felső ágakon varjak ülnek, arra számított, hogy a vonat zajától majd szárnyra kapnak, összetartó rajban repülni kezdenek a vonattal párhuzamosan, de a madarak nem mozdultak, ott maradtak az ágak hegyén, csak megnövekedett, fekete árnyékuk moccanásán látszott, hogy a fa ágait borzolgatja a szél.

A mozdony fütyölt egyet, Fábián távoli csaholást hallott át-szűrődni az üvegen, a vonat éppen egy beomlott tetejű ház mellett robogott el, a tetőszerkezet elszenesedett gerendái hegyesen álltak ki a megrepedt, elfeketedett cserepek közül. Egy futballpálya következett, az egyik kapu még állt, a másik törötten, felborítva feküdt a sárban.

A vonat lassított, elhaladtak néhány nagyobb tégláépület mellett, aztán egy gyár következett, rozsdás csövek tekeregtek minden látható rendszer nélkül néhány bonyolult, nagy gép körül, középen egy magas kémény állt, de nem szállt belőle füst, a kémény oldalán felfele futó vaslétra fokai közül sok hiányzott, a felső fokok egyikére egy hosszú, piros vászoncsíkot kötött valaki.

Fábián belépett a fülkébe, a vállára vette a zsákját, aztán elindult végig a folyosón a kocsijá felé. A vonat már egészen

lelassított, végül egy kavicsal felszórt téren állt meg, állomás-épület nem volt, a meszelt betonkerítés mögött néhány fa koronája látszott.

Egyedül csak Fábián szállt le a vonatról. A tér közepén egy børsapkás, gumicsizmás ember rugdosta a kavicsokat, amikor meglátta Fábiánt, intett, és azonnal megindult felé.

– Jó reggelt – mondta –, Az én nevem Ghiárfás – kezet nyújtott, mosolygott. – Már attól féltem, hogy senki sem lesz a vonaton.

Fábián megszorította a kezét. – Megnyugodhat – mondta –, itt vagyok.

Ghiárfás bólintott, a zsebébe nyúlt, egy cédulát vett elő, megnézte, aztán megint Fábiánra nézett: – A neve Fábián? – kérdezte.

Fábián biccentett: – Az.

– Akkor jó – Ghiárfás galacsinná gyúrte és a kövek közé pöckölte a cédulát. – Gondoltam, megkérdezem, mert sose lehet tudni – mondta, aztán a zsákra mutatott: – Ez minden holmija?

– Épp elég ez is.

Ghiárfás vállat vont: – Ki hogy szereti – mondta. – Várjon egy kicsit, mindjárt jövök, de úgy tudom valami ládákat is küldtek magával, megyek, megnézem, hogy mi a helyzet – elfordult, elindult a vonat felé.

Fábián bólintott, lassan körbefordult, megcsikordultak a csizmája alatt a kavicsok, látszott, hogy a kerítésen valami feliratot takart el a friss meszelés, csak egy-két nagyobb betű sötétlett át a mészen, a felirat nem volt olvasható, Fábián még azt sem tudta eldönteni, hogy kék, fekete, vagy vörös festékkel írták-e.

Ghiárfás közben végzett, becsapta maga mögött a vasúti kocsiját, aztán leugrott a lépcsőről. – Vagy hat láda is jött –

mondta, ahogy odaért Fábiánhoz. – Majd elküldök értük egy pár önkéntest. Na menjünk, megmutatom magának a várost.

Fábián begombolta a zubbonya legfelső gombját is, a vállára vette a zsákot, ment Ghiárfás nyomában.

Bedeszkázott ablakú, vakolatlan téglaeépületek mellett mentek el, a földút enyhén emelkedett, mindkét oldalán az állomáséhoz hasonló, fehérre meszelt betonkerítés futott, a tövében konzervdobozok, üvegszilánkok, színes rongydarabok, szürkére ázott újságpapír, téгла- és betontörmelék-halmok között, aszott fűcsomók barnállottak.

Ghiárfás próbálta kikerülni a nagyobb pocsolyákat, néhol bokáig a sárba süllyedt, ilyenkor gyorsított a léptein, kapkodva emelte a lábát, sarcseppeket rúgott a levegőbe. Fábián egy pillanatra megállt, sóhajtott, a zsákját a bal válláról a jobbra tette át, látta, hogy a Ghiárfás léptei nyomán szertespriccelő sár felkavarja a pocsolyák felszínét.

A földutat nemsokára macskakő váltotta fel, a keresztutcák némelyikét pedig már aszfalt borította. A legtöbb házat fehérre, szürkére vagy kékre vakolták, egy alacsony deszkapalánk mögött félbehagyott építkezés látszott, a téglafalak tetejét átlátszó műanyag ponyva védte a nedvességtől, az ablaknyílások vakon tátongtak, Fábián úgy látta, az egyikben egy macska ül, de mikor közelebb értek az állat már nem volt sehol.

Ghiárfás megállt, bevárta Fábiánt. – Látja, folyik itt az élet. Bontunk, építünk – mondta, a torkát köszörülte, harákkolt, köpött. – Először oda megyünk, ahol lakni fog. A kormányzó jó helyet talált magának, a Rózsák terén van, mindjárt odaérünk.

– Rendben – Fábián rándított egyet a vállán, lecsúszni készülő zsákja ismét a helyére került. – Azt hittem hidegebb lesz, ilyenkor itt állítólag már havazni szokott.

Ghiárfás a szája elé emelte a kezét, ráfújtt, összedörzsölte a két tenyerét: – Azért látszik a leheletünk – mondta, elvigyorodott, Fábían csak most vette észre, hogy elől pár foga hiányzik. – Idén meleg ősz volt – mondta –, hideg, esős nyár, meleg, nedves ősz – egy pillanatra elhallgatott, Fábían azt gondolta, megint köpni fog, de Ghiárfás csak nyelt egyet, aztán folytatta –, de ne féljen, mert a csontjaimban érzem, hogy nemsokára megjön a hideg, akkor szétfagy minden, aztán a szél meghozza majd a havat is – bólintott. – Majd meglátja.

Egy egészen nagy térre értek ki, a tér közepén újságpapírba csomagolt, spárgával átkötött rózsatövekkel teli ágyások között egy lovas szobor állt. A talapzat nem volt magas, alig másfél méteresnek látszott, a ló bal mellső lába éppen egy lépés közbeni pillanatba rögzülve maradt a levegőben, a lovas egyik kezével a szíjat fogta, másikban egy rövid pálcát tartott, egykedvűen bámult maga elé, hosszú, hullámos hajára illesztett babérkoszorú mintha utólag került volna rá: más árnyalatú volt a bronz patinája.

A rózsaa gyágásokban agyagosan vöröslött a föld. Átvágtak a téren, a virágágyások között vezető sétautakat belepő kőzúzalek minden lépésnél megzörrent a csizmájuk alatt.

A téren nem volt szemét, a hulladékgyűjtő kosarak fémhálói is üresek voltak, csak az egyik alján hevert néhány fenyőtoboz és szétázott falevél. A legtöbb padnak vagy az ülőrésze vagy a támlája hiányzott, ott, ahol egyik sem volt már meg, zöldre mázolt kovácsoltvas karfák meredtek ki a földből.

A szobor mögött egy fenyőfa állt, a fa törzsét középtájon elfűrészelték, a felső rész hiányzott, az alsó, terebélyes ágakból látszott, hogy a fa eredetileg legalább hat méter magas lehetett. Ahogy közelebb értek, Fábían észrevette, hogy a ló nyakába egy koszorút akasztottak, az elszáradt virágokat barnás penész

borította, a helyenként előbukkanó drótváz csillogott, a nemzetiszín masni gyűröten, félig kibontva lógott, a szalag vége rojtos volt, mintha letéptek volna belőle egy darabot.

Megkerülték a szobrot, aztán elindultak egy sétaúton, a fénelél járhattak, amikor Ghiárfás egy ép pad előtt megállt és Fábiánra nézett: – Itt is vagyunk – mondta, az egyik ház ablakára mutatott. – Látja, ott fog lakni. Azt hiszem, az éppen a maga ablaka.

Fábián bólintott, a félig leeresztett redőnyre nézett, az ablaküveg mögött összehúzott, mustárszínű függöny látszott.

– Örülhet, a térre néz a szobája. Na menjen, költözzék be – Ghiárfás krárogott egyet, a fejével az ablak felé intett. – Ha végzett, akkor elmegyünk a parancsnokságra, a kormányzó is látni akarja magát. Menjen már, mire vár, én addig majd itt megvárom – mondta, csizmájának orra máris a zúzalékba túrt, ide-oda rugdosta, kotorta a kötörmeléket –, az öregasszonnyal ne törődjön, nem örül magának, de a kormányzótól fél, úgy-hogy nem lesz semmi baj.

Fábián újra Ghiárfás felé fordult, fél kézzel megfogta a pad támláját. – Milyen öregasszony? – kérdezte.

Ghiárfás szívott egyet a fogán, az ablak felé legyintett: – Induljon már, ne mind kérdezzen – mondta. – Azt hiszi, délutánig ráérünk? – megrázta a fejét, elfordult, lélegzetének meleg párája fehér füstként lengett a rózsaszínű fölött.

A boltíves kapualj levegője rothadó krumplitól és a nedves falakra rakódott penész salétromos szagától bűzlött. Fábián kikerült egy olajfoltot, a kapualj bal oldalára húzódott, elment a pince résnyire nyitott bejárata mellett és egy nem használt, ferdén rászegezett deszkával lezárt ajtó előtt, aztán a lakás ajtajához ért. Megállt, végighúzta a csizmája talpát a gyékényből font lábtörlőn, toppantott is néhányat, aztán megnyomta a csengőt.

Sem csilingelés, sem berregés nem hallatszott, Fábián várt egy kicsit, újra csengetett, kopogott is, de arra sem kapott választ. Lenyomta a kilincset, az ajtó nem volt bezárva. Benyitott, aztán belépett, becsukta maga mögött az ajtót. Kétszer is köszönt, először halkan, másodszor jóval hangosabban, hiába.

Egyenesen a konyhába jutott. Az üveges ajtó barna függönyén csak kevés fény szűrődött át, Fábián megkereste a villanykapcsolót, elfordította, semmi sem történt. Félrehúzta a függönyt, a kilincsbe akasztotta, beljebb lépett. Az asztal viaszosvászon terítője tele volt morzsákkal, az ajtóval szemközti falat szinte teljes egészében kézzel festett tányérok borították. Egy kredencen kéttányéros piaci mérleg állt, rucafejet formázó mutatói majdnem összeértek.

A fehér zománckagyló mellett egy hokedlin lefordított, leáztatott címkéjű befőttesüvegek száradtak. Fábián felemelte az egyiket, megengedte a csapot, félig megtöltötte vízzel, a szájához emelte, ivott.

A maradék vizet a kagylóba lötytyintette, az üveget visszatette a hokedlire. A kagylóból nem folyt le rendesen a víz, Fábián fölé hajolt, látta, hogy a legalján kétujjni víz tükrözi vissza sötétén az arcát és a csapot. Belenyúlt, megpaskolta a víz felületét, a tükörkép szétfoslott, Fábián a lefolyót eltömítő koszmasszába nyomta a mutatóujját, körkörös mozdulatokkal átpasszírozta a szűrőbetéten az összecsomósodott szemetet, a víz bugyborogva, szörcsögve távozott. Fábián lerázta a kezéről a vizet, a zsákjába törölte a kezét.

A villany a nappaliban sem működött, Fábián egyenesen az ablakhoz lépett, elhúzta a nehéz sötétítőfüggönyt. A szoba egész nagy volt, a bútorokat lenvászon porfogó huzatok borították, körben a falakon világos foltok mutatták a leakasztott képek helyét és a megszürkült festék eredetileg fehér színét. A kris-

tálycsillár még a helyén függött, a körtéket már kicsavarták belőle. Fábián felnyúlt, megérintette az egyik lelógó kristálydíszt, az ablak felé fordította, próbált átnézni rajta. Egyszerre mintha zajt hallott volna: megfordult, a csillár megcsendült, ahogy elengedte.

Az egyik letakart fotelben megmozdult valami, Fábián óvatosan közelebb lépett, egy hirtelen mozdulattal felemelte a vásznat, először semmit sem látott a fotelben, de aztán az ülőpárna és a karfa közötti résben észrevett egy világosszürke, apró egeret. Gondolkodás nélkül, tenyérrel ütött, a párna nagyot puffant a keze alatt, por szállt belőle, az eger cikkant egyet, aztán elsuhant a tenyere mellett, még mielőtt másodikat üthetett volna. Fábián látta, hogy a konyha felé szalad, de nem volt mit utánavágnia. – Dögölnél meg – mondta halkán, minden indulat nélkül és visszahajtotta a huzatot.

A nappali végét egy kétszárnyú, tejüveg borítású ajtó zárta le. Ahogy Fábián belépett, látta, hogy valaha ez volt az előszoba, az eredeti bejárati ajtót nem csak kívülről szegezték be.

Még három másik, egyformán fehérre festett ajtó nyílt innen, az egyikre szemmagasságban egy négyzet alakú réztáblát szegeztek, amely egy félrecsapott cilindert viselő, frakkos urat ábrázolt hátulnézetből, amint egy téglafal előtt áll terpeszállásban. Fábián elvigyorodott, aztán megvonta a vállát, de nem nyitott be.

A másik két ajtó között a falon aranyszínű, dombormintás keretben tükör függött, alatta egy hajlított lábú asztalkán telefon állt. Fábián közelebb lépett, látta, hogy a telefon mellett egy szigetelőszalaggal körbetekert, szögletes zseblámpa fekszik az asztalon.

A telefonra nem volt rákötve vezeték, Fábián mégis felemelte és a füléhez tartotta a kagylót, várt egy pillanatig, aztán megszólalt: – Halló – mondta –, halló – a készülék persze néma

volt és süket, csak saját hallózásának visszhangját hallotta, és amikor belefűjt a beszélőbe, por kavargott elő, eltüsszentette magát, aztán visszatette a villákra a kagylót, a telefon régimódi harangja csendült egyet.

A zseblámpára tekert szigetelőszalag felületére is szürke porzemcsék tapadtak, Fábián nem fogta meg, megint tüsszentett, por ízét érezte a szájában, nyelvét erőteljesen a szájpadrólásához dörzsölte és elfintorodott.

A jobb oldali ajtó zárva volt. Fábián megzörgette a kilincset, hangosan köszönt, mintha neszezést hallott volna belülről. A csizmája orrát néhányszor erőteljesen az ajtó aljának koccantotta, de aztán hiába hallgatózott, csak a konyhai csap csepegése hallatszott.

Az utolsó ajtó nyitva volt, Fábián belépett, aztán becsukta maga mögött. A szoba félhomálya megszédítette, a félig lehúzott redőny és a vastag függöny szinte teljesen kizárta a fényt. Az ablakhoz ment, elhúzta a sötétítőt, aztán megfogta a gurtnit és elkezdte felhúzni a redőnyt. A lécek akadtak, csikorogva, lassan emelkedtek fel. A szobát fehéres késő őszi fény töltötte meg, az ablak üvegén egy légy mászott felfelé, lassan de határozottan, mintha pontosan tudná, hogy hova igyekszik.

Kioldozta a zsákját, kipakolt. A borotváját, a fogkefét, a távcsövet és a konzerveit az asztalra tette, elővett még egy fél liter házi gyártmányú tárkonylikört, kihúzta belőle a dugót, belezagolt, az asztalra tette az üveget.

Az asztalon, a széken és az ágyon kívül más bútor nem volt a szobában. Szőnyeg gyanánt megsárgult újságpapírt terítettek a padlóra, az asztal egyik lábát deszkadarabokkal támasztották alá. Fábián négykézlábra ereszkedett, benézett az ágy alá, sóhajtott, felállt. Ahogy a zsákját az ágy alá rúgta, megzörrentek

és szétcsúsztak az újságlapok, látni lehetett a padló deszkáit. Egyszerre mintha valami nyögést hallott volna, távolról és egész halkán, mozdulatlanra merevedett, félrefordított fejével hallgatózott, de a hang nem ismétlődött meg.

Felállt, megbökdöste egy kicsit az ágyat, a matrac nagyon puhának tűnt, az ágy fakerete hangosan nyikorogva recsegett, arra gondolt, lehet, hogy nem is fogja elbírní a súlyát, talán ki kellene próbálni, egy pillanatig várt, aztán mégsem ült le. Elfordult, megtapogatta a zsebeit, végignézett magán, aztán ment is már, nem tétovázott.

Az átjáróban véletlenül a tükörbe nézett, ahogy meglátta az arcán a foncsor hibáinak rovarszerű, fekete foltjait, érezte, hogy egészen felkavarodik a gyomra a hirtelen rátört émelygéstől. Megállt, egy pillanatra lehunyta a szemét, és akkor egyszerre meghallotta a nyöszörgést. A zárt ajtó mögül hallatszott, halkán, vontatottan, fájdalmasan.

Lenyomta a kilincset, vállával az ajtónak feszült. – Baj van? – kérdezte. – Segítsek? – de nem kapott választ, a nyöszörgés kapkodóbban és hangosabban hallatszott, keményebben az ajtónak nyomta a vállát, az ajtó kerete nyikorogva megreccsent, a nyöszörgés még zihálóbb lett, Fábián hátralépett, aztán teljes súlyával nekivetette a vállát az ajtó lapjának, nem törődött a karjába és a hátába nyilalló fájdalommal, az ajtó újra és újra megreccsent, végül a keret egy hangos roppanással meghasadt, az ajtó kinyílt, Fábián majdnem átesett a széles küszöbön, de még éppen idejében meg tudott kapaszkodni.

A szobában egészen sötét volt, Fábián felkapta a telefon mellé tett zseblámpát, felkattintotta, belépett és körbevilágított a szobában.

A súlyos, faragott bútorok lakkozása sötéten csillogott a lámpafényben, az asztal üveglapján egy vízzel teli mustáros-

pohár állt. A hatalmas franciaágyban takarók közé csavarva egy vézna test feküdt, görcsösen hörögve, rángatózva. Fábián föléje hajolt, rávilágított, a lámpa fényköre a párna damaszt-huzatán szétterülő ősz hajtincsek között megtalálta az öregasszony sovány, beesett arcát, Fábián csak a két pupillát látta, azt, ahogy feketén összehúzódnak a fénytől, de a szemhéj már nem moccant, nem csukódott le. – Jézusom – érezte, hogy előnti az izzadság, a légzése is gyorsult, szinte zihált már, az öregasszony rángatózó, vértelen ajkait nézte –, nem – gondolta –, nem, nem, nem – megérintette az öregasszony vállát, megfogta, megszorította, és akkor az öregasszony szája megmozdult, lassan mintha a hörögés is értelmet nyert volna, több volt már a levegő görcsös, szomjas kortyolásánál, úgy tűnt, az öregasszony mondani akar valamit, mintha ki is mondta volna azt, amit Fábián csak gondolt, mintha minden feltörő hördüléssel azt kiabálta volna, hogy – nem, nem, nem, nem, nem, nem – és akkor Fábián kezéből kiesett a zseblámpa, a párna és az ágyvég közé ékelődött, felülről világított az öregasszony arcára, Fábián két kézzel megragadta és erősen tartotta, a vézna test zihálva a kezének feszült, ott rángatózott a kezei között, érezte a testből felé sugárzó hideget, beleborzongott – Jézusom – gondolta újra –, még megölöm – megrázta a fejét –, nem – mondta –, nem –, és akkor az öregasszony arcának izmai rángatózni kezdtek, a száj összeszorult és kinyílt, és a hörögésbe most mintha valóban szavak vegyültek volna, kínnal és szenvedéssel kimondott szavak, hogy – aaaa –, és – aaaz –, és – ott, ott, ott – és az egyik kéz, ami addig a takaró szélét markolta, most megmozdult, a csontos ujjak kinyíltak, a mutatóujj remegve irányt mutatott, és Fábián odanézett, felemelte a lámpát és odavilágított ahova az öregasszony mutatott, és látta, hogy az asztal lapján a pohár mellett egy celofánba csomagolt tabletta is van, és ugrott is már, majdnem leverte a poharat, felkapta

a tablettát, lecsavarta róla a rátekerített celofánt. – A nyelv alá kell – gondolta, az ágyra térdelt, az öregasszony szája kinyílt, és ahogy két ujja közé fogta a tablettát, Fábián érezte, hogy a szélei nem egészen élesek, talán enyhén nedves is volt, mintha egyszer már használták volna, aztán Fábián az öregasszony szájába nyúlt, az öregasszony fogai az ujjaihoz értek, remélte, hogy oda teszi a gyógyszert ahova kell, belevillant, hogy piszkos a keze – nem számít – gondolta –, ez most nem számít – az öregasszony akkor már nem rángatózott, hanem csak zihálva, sóhajtva lélegzett, és Fábián látta, hogy rá néz, őt nézi, az arcát vagy a nyakát, akkor fél kézzel végigsimított az öregasszony karján, aztán felállt, és hátralepett: – Ne féljen – mondta –, ne féljen tőlem, nem akarom bántani – ezt mondta, mert a ráncos arc rémülten megrándult, és a test is megvonaglott, és akkor az öregasszony sóhajtva kifújta a levegőt, elfordította a fejét, halkán, majdhogynem suttogva, szaggatottan megszólalt: – Oltsa el, kérem, a lámpát, nem akarom, hogy így lásson – a hangja nagyon rekedt volt, de azért érthető, Fábián mégis csak állt ott, dermedten, mint aki nem érti, és közben egyenesen az öregasszony arcára világitott, az öregasszony megfogta a párna csücskét, az arca elé húzta a damasztot, és az anyag mögül újra megszólalt: – Nagyon kérem – mondta, és Fábián akkor végre lekattintotta a lámpát, bocsánatot akart kérni, de nem tudott megszólalni, csak állt a sötétben, izzadtan és zihálva, ujjai a zseblámpára tekert szigetelőszalagot kaparászták.

Az öregasszony kapkodó légzése lassulni kezdett, Fábián sóhajtott, a zubbonya ujjával letörölte a verítéket a homlokáról. – Ne haragudjon – mondta, az ajtó felé indult, kettőt lépett, megállt, visszafordult. – Ne hívjak orvost? – kérdezte.

Az öregasszony csak sokára felelt. – Nem kell – mondta halkán, megköszörülte a torkát, aztán újra megszólalt: – Köszönöm – suttogta.

Fábián bólintott, a damaszt párnahuzat hűvös érintésére gondolt, aztán eszébe jutott, hogy fel kellene húzni a redőnyt és el kellene húzni a függönyöket, ki kellene nyitni az ablakot, szellőztetni kéne, be kellene engedni a fényt és a kinti tiszta hideget, de csak a lámpát tette az asztalra. – Itt hagyom magának – mondta halkán. Az öregasszony nem válaszolt, csak az ágya reccsent egyet, a légzése megnyugtatóan szabályos volt már, Fábián lábujjhegyen, a testsúlyát óvatosan egyik lábáról a másikra helyezve az ajtó felé indult, és nagyon lassan, nagyon csendesen csukta be maga mögött.

Ghiárfás a pad támláján ülve várta, lábai az ülés deszkáin topogtak, ujjai között egy lécdarabot forgatott. Mikor Fábián odaért, az ágyások közé dobta a lécet, felállt, nyújtózott egyet, csak aztán nézett Fábiánra.

– Olyan sápadt, mint aki kísértetet látott – mondta.

Fábián válasz helyet csak sóhajtott egyet. – Lehet, hogy azt is láttam – mondta aztán.

Ghiárfás legyintett: – Itt nincsenek kísértetek. Gondolja, hogy pont ide fognak visszajárkálni? – elvigyorodott, megrázta a fejét. – A fenét. Itt csak élő emberekkel lehet találkozni. A halottak, azok a föld alatt vannak.

Fábián megnyalta az ajkát, bólintott. – Megnyugtatót – mondta, mosolyra rándult a szája. – Az öregasszony beteg. Orvost kéne küldeni hozzá.

Ghiárfás újra megrázta a fejét: – Nincs annak semmi baja – mondta. – Olyan egészséges mint a makk. Csak szereti csinálni a műsort. Mindenki tudja róla, hogy szimulál. Az orvos már ki se jön hozzá – vállat vont. – Mondjuk, máshoz se nagyon.

Fábián bólintott: – Persze – mondta. – Szimulál. Haldoklik egy kicsit, hadd törje már rá valaki az ajtót – legyintett, elhallgatott. – Maga se normális.

- Szóval nem hisz nekem?
- A két szememnek, annak.
- Rosszul teszi.

Fábián elfordult, intett: - Jól van, hagyjuk abba - mondta, újra Ghiárfásra nézett. - Van itt egyáltalán kórház? - kérdezte.

Ghiárfás megdörzsölte az orrát, bólintott. - Már hogyné lenne. Majd később megmutatom, hogy hol. Na, menjünk.